

PREDLOG NORMATIVOV V PATOLOGIJI V REPUBLIKI SLOVENIJI

Predlog normativov v patologiji v Republiki Sloveniji sta pripravila Združenje za patologijo in sodno medicino Slovenskega zdravniškega društva in RSK za patologijo in sodno medicino. Za osnovo smo vzeli Priporočila angleškega Kraljevskega združenja za patologijo iz leta 2005 za delovne obremenitve oddelkov za histopatologijo in citopatologijo (Royal College of Pathologists, www.repath.org).

Predloge za posamezna področja so pripravile ekspertne skupine slovenskih patologov. Predloge smo pregledali na sestanku Združenja za patologijo Slovenskega zdravniškega društva, končno jih je izoblikoval RSK za patologijo in sodno medicino.

Pri ocenjevanju smo uporabili točkovni sistem, s katerim smo ocenjevali zahtevnost dela patologa od 1 do 10. Točkovni sistem se prevede v časovne obremenitve:

10 točk = 1 ura

1. Ocenjevanje biopsij po zahtevnosti: ocenjuje se makroskopski in mikroskopski pregled tkivnih vzorcev od 1-10

	MAKRO			
MIKRO	nizka (1)	srednja (3)	visoka (5)	zelo visoka (10)
nizka (1)	2	4	6	11
srednja (3)	4	6	8	13
visoka (5)	6	8	10	15
zelo visoka (10)	11	13	15	20

2. Klinično-patološke konference: 40 točk

3. Mentorstvo: 40 točk/teden

Predlagane letne obremenitve za patologa:

10 točk x 36 ur x 40 tednov = **14 400 točk** na patologa na leto

Za polno zaposlene pedagoške delavce v učnih ustanovah polovico manjša obremenitev: **7 200 točk** na patologa na leto

OBDUKCIJE

Pregled dokumentacije	
Obdukcija	
Začasne diagnoze, obdukcijski zapisnik	
Narezovanje	
Pregled histoloških preparatov in končni izvid	
SKUPAJ	40 točk

Obdukcije pri nekaterih infekcijskih boleznih (AIDS, virusni hepatitis, Creutzfeldt-Jakobova bolezen)

SKUPAJ	60 točk

Obdukcije zarodkov

do 9. gest. tedna	25 točk
po 9. gest. tednu	25 točk

GINEKOLOŠKA PATOLOGIJA

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Tube, semenovodi pri sterilizaciji Abrazija Posamezne biopsije cerviksa, vulve, vagine Ekscizija cist vulve,vagine Ablacija cervik. polipa	1	1	2
Endometrijske kiretaže Biopsija ovarija Incidentalna resekcija ovarija Enostavne in endometriotične ciste ovarija Resekcija endometrija Enukleiran miom Tuba - netumorska	1	3	4
Multiple biopsije vulve in vagine	1	5	6
Enostavna histerektomija	3	1	4
Histerektomija z adneksi zaradi benignih bolezn LLETZ Trahilektomija Placenta	3	3	6
Konus Tumorji ovarija	3	5	8
Histerektomija z adneksi zaradi karcinoma ali atipične hiperplazije Enostavna vulvektomija	5	5	10
Histerektomija z adneksektomijo in limfadenektomijo Vulvektomija z limfadenektomijo	10	10	20

PATOLOGIJA DOJKE

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Igelna biopsija	1	5	6
Ekscizija benignih tumorjev/reekscizija	1	3	4
Ekscizija z markacijo (netipnih lezij/ mikrokalcifikacij; malignih tumorjev)	5	5	10
Ekscizija malignih tumorjev (ekscizija, kvadrantektomija, segmentektomija)	5	5	10
Mastektomija	5	5	10
Aksilarna disekcija	5	5	10
Varovalna bezgavka (ena)	1	5	6
Vakuumska debeloigelna biopsija (VDIB)	1	10	11

GASTROINTESTINALNA PATOLOGIJA

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Odščipi/organ	1	5	6
Ekscizija-netumorska (polipi, divertikli) in adenomi	1	3	4
Ekscizija-tumorska (karcinomi, stromalni tumorji...)	1	5	6
Resekcija požiralnik - netumorska	1	3	4
Resekcija požiralnik - tumorska	5	5	10
Resekcija želodec - netumorska	3	5	8
Resekcija želodec - tumorska	10	10	20
Resekcija črevo - netumorska	3	5	8
Resekcija črevo - tumorska	10	10	20
Resekcija - slepič	1	1	2

PATOLOGIJA JETR, ŽOLČNIKA IN ŽOLČNIH VODOV TER TREBUŠNE SLINAVKE

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Jetrne biopsije (alkoholna in medikamentna okvara, virusni hepatitis, biliarne in imunske bolezni, ciroza, tumorji)	1	5	6
Jetrne biopsije (prirojene in žilne bolezni, sindrom prekrivanja, nosečnost, transplantacija, urgentna biopsija, biopsija + EM)	1	10	11
Jetrni resektati (primarni tumorji, zasevki)	3	3	6
Eksplantirana jetra	3	10	13
Žolčnik, žolčni vodi: netumorska	1	1	2
Žolčnik, žolčni vodi: tumorska	3	3	6
Papila Vateri: odščip	1	3	4
Papila Vateri: submukozna, netumorska resekcija	3	5	8
Pankreas: biopsija	1	3	4
Pankreas: netumorska resekcija, parcialna resekcija zaradi tumorja	5	5	10
Pankreatiko-duodenektomija	10	10	20

PATOLOGIJA SEČIL IN MOŠKEGA SPOLOVILA

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Testis			
Resekcija - netumorska	3	3	6
Resekcija tumor	5	5	10
Igelna biopsija, ekscizija	1	3	4
Bezgavke			
Retroperitonej-disekcija	5	5	10
Penis			
Resekcija	3	5	8
Ekscizija - tumor	1	3	4
Ekscizija - netumorska	1	1	2
Ledvica			
Biopsija - tumor	1	5	6
Resekcija- tumor	5	5	10
Resekcija-netumorska	3	5	8
Ureter			
Netumorska	1	1	2
Tumorska	3	3	6
Nadledvičnica	3	3	6
Sečni mehur			
Odščip	1	3	4
TUR	1	5	6
Resekcija - totalna	10	10	20
Resekcija - parcialna	3	5	8
Prostata			
Igelna biopsija	1	5	6
TUR	1	5	6
Resekcija	3	3	6
Resekcija - radikalna	10	10	20

PATOLOGIJA KOŽE

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Koža - odščip	1	3	4
Koža - ekscizija netumorska	3	3	6
Koža - ekscizija tumorska	3	5	8
Koža - resekcija tumorska	5	5	10
Imunofluorescenčna preiskava kože	1	5	6
Biopsija kože - internistična	1	10	11
Biopsija mišice	1	10	11
Biopsija labialne slinavke	1	10	11

PATOLOGIJA MEHKIH TKIV in KOSTI

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Mehka tkiva - igelna	1	10	11
Ekscizija netumorska,	1	3	4
Ekscizija tumorska	3	5	8
Resekcija, amputacija	10	10	20
Kost - igelna biopsija	1	10	11
Kost - ekscizija	1	5	6
Kost - resekcija	10	10	20
Sinovija - ekscizija	1	1	2

PLJUČNA PATOLOGIJA

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Transbronhialna	1	5	6
Otroška bronhialna	1	5	6
Bronhialna odrasli	1	5	6
Transtorakalna	1	5	6
Odprta pljučna	3	5	8
Slepa igelna plevre	1	5	6
Torakoskopska	1	5	6
Resektati režnjev, pljuč pri tumorjih	5	5	10
Netumorski resektati	3	3	6
Manjši resektati	3	3	6
Obščitnice	1	3	4
Mediastinalni tumorji	5	5	10

PATOLOGIJA ŠČITNICE

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Ščitnica - netumorska	3	3	6
Ščitnica - tumor	5	5	10

PATOLOGIJA GLAVE IN VRATU

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Odščip	1	3	4
Ekscizija netumorska	1	3	4
Ekscizija tumorska	3	5	8
Resekcija tumorska	10	10	20
Disekcija vratnih bezgavk	5	5	10

HEMATOPATOLOGIJA

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Kostni mozeg			
Igelna biopsija	1	10	11
Bezgavka			
Igelna biopsija-sum na maligni limfom	1	10	11
Ekscizija-sum na maligni limfom	1	10	11
Vranica			
Igelna biopsija-sum na tumor	1	10	11
Resekcija-tumor	3	5	8

OČESNA PATOLOGIJA

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Veznica, roženica: vnetje, pigmentne lezije, tumorji	3	3	6
Enukleacija, eksenteracija	5	5	10
Limfoproliferativne lezije	1	10	11
Orbita, biopsija	1	3	4
Notranje strukture zrkla, biopsija	1	3	4
Solzna žleza, biopsija	1	5	6

NEVROPATOLOGIJA

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Možganska biopsija	1	5	6
Biopsija perifernega živca	1	10	11
Sekcija možganov	10	10	20
Elektronska mikroskopija	1	10	11

PATOLOGIJA SRCA IN ŽILJA

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Endomiokardna biopsija	1	10	11
Ekscizija - netumorska	1	5	6
Ekscizija - tumor	3	5	8
Trombendarterektomija	1	3	4
Sekcija srca (eksplantat ali obd.)	10	5	15
Sekcija srca - prevodni sistem	10	10	20
Temporalna arterija, biopsija	3	5	8

LEDVIČNA PATOLOGIJA

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Biopsija ledvice	1	10	11
Nefrektomija - netumorska	3	5	8
Nefrektomija - tumorska	5	5	10
Elektronska mikroskopija	0	10	10
Imunofluorescenca	0	10	10

ZALEDENELI REZI

VRSTA BIOPSIJE	makro	mikro	SKUPAJ
Diagnostična	3	3	6
Robovi	5	5	10

CITOPATOLOGIJA

V tabeli je s točkami ovrednoteno delo citopatologa, ki ga ima z eno biopsijo. Število točk na eno biopsijo zavisi od vloženega časa, na kar vplivata zahtevnost interpretacije biopsije in odvzem vzorca. Zato so v prvi koloni točke za biopsije, pri katerih vzorcev ne jemljemo sami (ovrednoteno le delo za postavitve diagnoze), v drugih dveh je seštevka točk za odvzem vzorca in za diagnozo.

Kategorije biopsij po zahtevnosti (točke brez odvzema vzorca)	Poslane biopsije 0 točk	Odvzem vzorca v ambulantni, 2 točki	Odvzem na oddelku* 5 točk
Nizko 1 točka	1	3	6
Srednje 2 točka	2	4	7
Visoko 3 točke	3	5	8
Zelo visoko 4 točke	4	6	9

Dodatna pojasnila:

- Odvzem na oddelku vključuje tudi prisostvovanje UZ vodenim odvzemom vzorcev s preverjanjem ustreznosti vzorca mikroskopsko.
- Če ima biopsija od 5-8 preparatov, dodamo 1 točko k osnovnemu izračunu, nad 8 stekelc dodamo 2 točki, itd

Razvrstitev citopatoloških biopsij po zahtevnosti

- 1 točka Nizko zahtevno:**
Neuporabno (od 1 do 4 stekelca)
DNA analiza
- 2 točki Srednje zahtevno:**
Neuporabno (5 in več stekelc)
BMV (tisti, ki jih gleda samo presejalec, se ne štejejo citopatologu)
Vzorci eksfoliativne citologije (izlivi, izcedki, urini, likvor, izpirki, sputum)
Ortotopno tkivo; netumorski procesi brez določene diagnoze (ni malignih celic);
nekateri netumorski procesi in tumorji z določeno diagnozo (npr.: acelularne vsebine cist, cista dojke, razvojne ciste, aterom, absces, ganglion, maščob. nekroza, reaktivni procesi, lipomi)
- 3 točke Visoko zahtevno:**
Benigne in maligne neoplazme (razen lipoma), tudi kadar je izvid sumljiv –

ABTI in eksfoliativna citologija- brisi biopsij, skarifikati.

Varovalna bezgavka

Netumorski procesi s specifično diagnozo (npr.: displazija v dojki, golša, vnetja ščitnice, slinavk, treb. slinavke, limfadenitis, endometrioza, ovarijske, ledvične ciste, ki niso acelularne, ehinokok, pilomatrixom, tu. kitne ovojnice, mišični regenerat)

4 točke

Zelo zahtevno:

Vsi vzorci z imunologijo

Imunofenotipizacija

Ponovni pregled (revizija) serije vzorcev enega bolnika: do 4 vzorce 4 točke, za vsak dodaten vzorec dodaj eno točko.